

SUMAR

STUDII ȘI MATERIALE

VASILE CHIRICA, <i>Unele observații cu privire la începuturile paleoliticului superior în zona Prutului Mijlociu</i>	11
ATTILA LÁSZLÓ, <i>Date noi privind tehnica de construcție a locuințelor neolitice</i>	23
SILVIA TEODOR, <i>Elemente celtice pe teritoriul est-carpatic al României</i>	33
SILVIU SANIE, <i>Cetățuia dacică de la Barboși (II)</i>	53
MARIUS ALEXIANU, <i>Răspîndirea amforelor cu inscripții pe teritoriul dacic liber din estul României (secolele II—III e.n.)</i>	105
VIRGIL MIHAILESCU—BÎRLIBA, VASILE URSACHI, <i>Tezaurul de monede romane descoperit la Traian, județul Neamț</i>	117
VIOLIE BUTNARIU, <i>Monedele romane postaureliene în teritoriile carpato-dunăreano-pontice (anii 275—491). II. Perioada 324—383</i>	131
DAN GH. TEODOR, <i>Considerații privind fibulele romano-bizantine din secolele V—VII e. n. în spațiul carpato-dunăreano-pontic</i>	197
ALEXANDRU V. BOLDUR, <i>Teritoriul Moldovei față de principatele de Kiev și Halici</i>	225
VICTOR SPINEI și RODICA POPOVICI, <i>Săpăturile arheologice din necropola medievală de la Hudum (1987)</i>	233

NOTE

RODICA POPOVICI, <i>Două piese vestimentare din secolele VI—VII descoperite la Borniș-Neamț</i>	250
RUXANDRA MAXIM—ALAIIBA, <i>Considerații preliminare cu privire la viața spirituală a locuitorilor Țeseșării de la Gara Banca-Vaslui din secolele IX—X</i>	253
ANDRZEJ MIKOŁAJCZYK, <i>Moldavian Coins in the 15th Century Poland</i>	263
VICTOR SPINEI, <i>Adnotări la o lucrare postumă a lui Gheorghe I. Brătianu</i>	273

RESTITUIRI

ION NESTOR, <i>Tendințe noi în istoriografia românească</i>	277
---	-----

CERCETĂRI INTERDISCIPLINARE

CORNELIA—MAGDA MANTU, <i>Metoda arheomagnetică și datarea siturilor arheologice</i>	281
FELICIA MONAH, <i>Noi determinări arheobotanice pentru Moldova</i>	303

CRONICA

VIRGIL MIHAILESCU—BÎRLIBA și VIOREL BUTNARIU, *Descoperiri monetare din Moldova. I* 311

RECENZII

- * * * *PACT 1983. First International Symposium ¹⁴C and Archaeology*, Groningen, 1981, 525 p. (Cornelia-Magda Mantu) 321
- * * * *Prospezioni archeologiche*, 10, Fondazione Lerici, 1986, 114 p. + 7 pl. (Cornelia-Magda Mantu) 322
- * * * *ARKEOIKUSKA*, 84, Vitoria-Gasteiz, f. a., 132 p. (Virgil Ștefan Nișulescu) 324
- J. LICHARDUS, M. LICHARDUS—ITTEN et G. BAILLOUD, J. CAUVIN, *La Protohistoire de l'Europe. Le Néolithique et le Chalcolithique*, Presses Universitaires de France, Paris, 1985, 640 p. + 53 fig. (Dan Monah) 325
- * * * *THE NEOLITHIC OF EUROPE*, volume 1, *The World Archaeological Congress, 1-7 September 1986*, ed. Allen & Unwin, Southampton and London, 1986 (Nicolae Ursulescu) 326
- VLADIMIR DUMITRESCU, ALEXANDRA BOLÔMEY, FLOREA MOGOȘANU, *Esquisse d'une préhistoire de la Roumanie*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1983 și VLADIMIR DUMITRESCU, *L'art préhistorique en Roumanie*, Ed. Meridiane, București, 1985 (Marius Alexianu) 327
- KALICZ NÁNDOR, *Kökori falu Aszódon*, Petöfi Múzeum, Aszód, 1985, 108 p. + 85 fig. (Nicolae Ursulescu) 328
- AMÁLIA MOZSOLICS, *Bronzefunde aus Ungarn. Depotfundhorizonte von Aranyos, Kurd und Gyermely*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1985, 235 p. text + 286 pl. (Áthila László) 329
- ANDREI MIRON, *Das Gräberfeld von Horath. Untersuchungen zur Mittel- und Spätlatènezeit im Saar-Mosel-Raum*, in *Trierer Zeitschrift*, 49, 1986, p. 7-198 + 1 tab. + 1 hartă (Victor Spinei) 331
- N. A. FROLOVA, *The Coinage of the Kingdom of Bosphorus A. D. 69-238*, BAR International Series 56, Oxford, 1979, 249 p. + 63 pl. + 4 pl. (Virgil Mihailescu-Bîrliba) 331
- IOANA BOGDAN CĂTĂNICIU, *Evolution of the system of defence works in Roman Dacia*, BAR International Series 116, Oxford, 1981, 121 p. + 85 pl. (Virgil Mihailescu-Bîrliba) 332
- MAGDALENA TEMPELMANN—MACZYŃSKA, *Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum*, Römisch-Germanische Forschungen 43, Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein, 1985, XII + 339 p., 24 fig., 16 tab., 80 pl. și 3 anexe (Ion Ioniță) 335
- DIETRICH CLAUDE, *Der Handel im westlichen Mittelmeer während des Frühmittelalters. Bericht über ein Kolloquium der Kommission für die Altertumskunde Mittel- und Nordeuropas im Jahre 1980*, Abhandlungen, Philologisch-Historische Klasse, Dritte Folge, Nr. 144, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen, 1985, 332 p. (Ion Ioniță) 337
- G. A. FYODOROV—DAVYDOV, *The Culture of the Golden Horde Cities*, BAR International Series 198, Oxford, 1984, 278 p. + 113 pl. (Victor Spinei) 338
- JULIE RICHTEROVÁ, *Středověké kachle. Muzeum hlavního města Prahy*, Praha, 1982, 173 p. (Rodica Popovici) 339
- PAVEL CHIHAIA, *Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească*, München, 1983, 213 p. (Victor Spinei) 340
- * * * *Monumente istorice și izvoare creștine. Mărturii de străveche existență și de continuitate a românilor pe teritoriul Dunării de Jos și al Dobrogei*, Galați, 1987, 349 p. (Victor Spinei) 341

ALEXANDRU ANDRONIC, <i>Iași pînă la mijlocul secolului al XVII-lea. Geneză și evoluție</i> , Ed. Junimea, Iași, 1986, 142 p.+56 pl. (Emil Ioan Emandi)	642
--	-----

VIATA ȘTIINȚIFICĂ

MIRCEA PETRESCU-DÎMBOVIȚA, <i>Simpozionul internațional cu tema : „Calul și căruța în epoca fierului preromană din centrul și sud-estul Europei” (Olzenhausen, 11-15 decembrie 1984)</i>	347
VICTOR SPINEL, <i>Călătorie de documentare în R. P. Bulgară (1986)</i>	348
VIRGIL MIHAILESCU-BÎRLIBA, <i>Stagiu de documentare în U.R.S.S.</i>	350

OBITUARIA

<u>NICOLAE VLASSA</u>	353
<u>ADRIAN C. FLORESCU</u>	357
<u>GRIGORE FOIT</u>	361

· LISTA ABREVIERILOR	663
--------------------------------	-----

SOMMAIRE

ÉTUDES ET MATÉRIAUX

VASILE CHIRICA, <i>Observations concernant le commencement du paléolithique supérieur dans la zone du Prut Moyen</i>	11
ATTILA LÁSZLÓ, <i>Nouvelles données concernant la technique de construction des habitations néolithiques</i>	23
SILVIA TEODOR, <i>Éléments celtiques sur le territoire est-carpatique de la Roumanie</i>	33
SILVIU SANIE, <i>La citadelle gète-dace de Barboși (II)</i>	53
MARIUS ALEXIANU, <i>La diffusion des amphores avec inscriptions dans le territoire des Daces libres de l'est de la Roumanie (IIème — IIIème s. de n.è.)</i>	105
VIRGIL MIHĂILESCU—BÎRLIBA, VASILE URSACHI, <i>The Roman Coin Hoard Discovered at Traian, Neamț County</i>	117
VIOREL BUTNARIU, <i>Les monnaies romaines post-auréliennes dans les territoires carpato-danubiano-pontiques (les années 275—491). II. La période 324—383</i>	131
DAN GH. TEODOR, <i>Considérations concernant les fibules romano-byzantines des Ve—VIIe siècles n. è. dans l'espace carpato-danubiano-pontique</i>	197
ALEXANDRU V. BOLDUR, <i>Le territoire de la Moldavie par rapport aux Principautés de Kiev et de Halici</i>	225
VICTOR SPINEI and RODICA POPOVICI, <i>Archaeological Excavations at Hudum Medieval Necropolis (1987)</i>	233

NOTES

RODICA POPOVICI, <i>Deux pièces vestimentaires des VIe—VIIe siècles, découvertes à Boruiș-Neamț</i>	250
RUXANDRA MAXIM—ALAIIBA, <i>Considérations préliminaires concernant la vie spirituelle des habitants de l'établissement des IXe—Xe siècles Gara Banca—Vaslui</i>	253
ANDRZEJ MIKOŁAJCZYK, <i>Moldavian Coins in the 15th Century Poland</i>	263
VICTOR SPINEI, <i>Notes on one of Gheorghe I. Brătianu's Posthumous Works</i>	273

PAGES RÉIMPRIMÉES

ION NESTOR, <i>Nouvelles tendances dans l'historiographie roumaine</i>	277
--	-----

RECHERCHES INTERDISCIPLINAIRES

CORNELIA-MAGDA MANTU, <i>The Archaeomagnetic Method and the Dating of the Archaeological Sites</i>	281
FELICIA MONAH, <i>Nouvelles déterminations archéobotaniques en Moldavie</i>	303

CHRONIQUE

VICTOR MIHAILESCU-BIRLIBA, VIOREL BUTNARIU, <i>Monetary Discoveries from Moldavia. I</i>	311
COMPTES RENDUS	
* * * <i>PACT 1983. First International Symposium ¹⁴C and Archaeology</i> , Groningen, 1981, 525 p. (Cornelia-Magda Mantu)	321
* * * <i>Prospezioni archeologiche</i> , 10, Fondazione Lerici, 1986, 114 p. +7 pl. (Cornelia-Magda Mantu)	322
* * * <i>ARKEOLIKUSKA</i> , 84, Vitoria-Gasteiz, f. a., 132 p. (Virgil Ștefan Nițulescu)	324
J. LICHARDUS, M. LICHARDUS-ITTEN et G. BAILLOUD, J. CAUVIN, <i>La Protostoire de l'Europe. Le Néolithique et le Chalcolithique</i> , Presses Universitaires de France, Paris, 1985, 640 p.+55 fig. (Dan Monah)	325
* * * <i>THE NEOLITHIC OF EUROPE</i> , volume 1, <i>The World Archaeological Congress, 1-7 September 1986</i> , ed. Allen & Unwin, Southampton and London, 1986 (Nicolae Ursulescu)	326
VLADIMIR DUMITRESCU, ALEXANDRA BOLOMEY, FLOREA MOGOȘANU, <i>Esquisse d'une préhistoire de la Roumanie</i> . Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1983 et VLADIMIR DUMITRESCU, <i>L'art préhistorique en Roumanie</i> , Ed. Meridiene, București, 1985 (Marius Alexianu)	327
KALICZ NÁNDOR, <i>Kökori falu Aszódon</i> , Petöfi Múzeum, Aszód, 1985, 108 p.+85 fig. (Nicolae Ursulescu)	328
AMÁLIA MOZSOLICS, <i>Bronzefunde aus Ungarn. Depotfundhorizonte von Aranyos, Kurd und Gyermely</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest, 1985, 235 p. text+286 pl. (Attila László)	329
ANDREI MIRON, <i>Das Gräberfeld von Horath. Untersuchungen zur Mittel- und Spätlatènezeit im Saar-Mosel-Raum</i> , dans <i>Trierer Zeitschrift</i> , 49, 1986, p. 7-198+1 tab.+1 carte (Victor Spinei)	331
N. A. FROLOVA, <i>The Coinage of the Kingdom of Bosphorus A. D. 69-238</i> , BAR International Series 56, Oxford, 1979, 249 p.+63 pl.+4 pl. (Virgil Mihailescu-Birliba)	331
IOANA BOGDAN CĂTĂNICIU, <i>Evolution of the system of defence works in Roman Dacia</i> , BAR International Series 116, Oxford, 1981, 121 p.+85 pl. (Virgil Mihailescu-Birliba)	332
MAGDALENA TEMPELMANN-MACZYŃSKA, <i>Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum</i> , Römisch-Germanische Forschungen 43, Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein, 1985, XII+339 p., 24 fig., 16 tab., 80 pl. et 3 annexes (Ion Ioniță)	335
DIETRICH CLAUDE, <i>Der Handel im westlichen Mittelmeer während des Frühmittelalters. Bericht über ein kolloquium der Kommission für die Altertumskunde Mittel- und Nordeuropas im Jahre 1980</i> , Abhandlungen, Philologisch-Historische Klasse, Dritte Folge, Nr. 144, Vandenhoeck und Ruprecht, Göttingen, 1985, 332 p. (Ion Ioniță)	337
G. A. FYODOROV-DAVYDOV, <i>The Culture of the Golden Horde Cities</i> , BAR International Series 198, Oxford, 1984, 278 p.+113 pl. (Victor Spinei)	338
JULIE RICHTEROVA, <i>Středověké kachle. Muzeum hlavního města Prahy</i> , Praha, 1982, 173 p. (Rodica Popovici)	339
PAVEL CHIHAIIA, <i>Tradiții răsăritene și influențe occidentale în Țara Românească</i> , München, 1983, 213 p. (Victor Spinei)	340
* * * <i>Monumente istorice și izvoare creștine. Mărturii de străveche existență și de continuitate a românilor pe teritoriul Dunării de Jos și al Dobrogei</i> , Galați, 1987, 349 p. (Victor Spinei)	341

ALEXANDRU ANDRONIC, <i>Iași pînă la mijlocul secolului al XVII-lea. Geneză și evoluție</i> , Ed. Junimea, Iași, 1986, 142 p.+56 pl. (Emil Ioan Emandi)	342
--	-----

LA VIE SCIENTIFIQUE

MIRCEA PETRESCU—DÎMBOVIȚA, <i>Symposion internationale, „Pferd und Wagen der vorrömischen Eisenzeit Mittel- und Südosteuropas“</i> (Otzenhausen, 11—15 decembre 1984)	347
VICTOR SPINEI, <i>Voyage de documentation en R.P. de Bulgarie (1986)</i>	348
VIRGIL MIHAILESCU—BIRLIBA, <i>Stage de documentation en U.R.S.S.</i>	350

OBITUARIA

<u>NICOLAE VLASSA</u>	353
<u>ADRIAN.C. FLORESCU</u>	357
<u>GRIGORE FOIT</u>	361

LISTE DES ABREVIATIONS	363
----------------------------------	-----